

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 485/2025
17.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тихомира Димковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди К 452/22 од 08.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 583/24 од 21.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тихомира Димковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди К 452/22 од 08.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 583/24 од 21.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди К 452/22 од 08.05.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана „350. став 2. у вези става 1. Кривичног законика“ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, у коју му је урачунато време лишења слободе дана 21.03.2020. године.

Истом пресудом окривљени је обавезан да у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења плати судски паушал у износу од 20.000,00 динара, као и трошкове кривичног поступка настале пред ОЈТ у Кикинди, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 583/24 од 21.11.2024. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљеног АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Тихомир Димковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или да донесе пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу у складу са чланом 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног истиче да у радњама окривљеног АА нису остварени елементи кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарења људи из члана 350. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, већ да су остварени елементи прекршаја из члана 71. став 1. тачка 1) Закона о граничној контроли.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 350. став 1. Кривичног законика прописано је кажњавање оног ко без прописане дозволе пређе или покуша да пређе границу Србије, наоружан или употребом насиља. Ставом 2. истог члана прописано кажњавање оног ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољени прелаз границе Србије или недозвољен боравак или транзит кроз Србију.

По оцени Врховног суда основни облик кривичног дела из члана 350. Кривичног законика (став 1.) чини лице које је без прописане дозволе прешло или покушало да пређе границу Републике Србије, под условом да је то учинило наоружано или употребом насиља. Само прелажење државне границе Србије без прописане дозволе представља прекршај.

Међутим, из чињеничног описа кривичног дела, у изреци правноснажне пресуде Основног суда у Кикинди К 452/22 од 08.05.2024. године произилази да је окривљени АА у време и на месту означеном у изреци пресуде, „...способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, омогућавао другом недозвољен прелаз државне границе Републике Србије без прописаних дозвола, на тај начин што је.... тројицу страних држављана Турске, за новац у износу од 100 еура, 100 америчких долара и 6.000,00 динара доводио до државне границе

Републике Србије и Републике Румуније, пешице крећући се атарским путем којом приликом су заустављени од стране граничне полиције на самој граничној линији, дакле ван места одређеног за прелазак државне границе и без путних исправа које служе за прелазак границе, при чему је био свестан свога дела и хтео је његово извршење и био је свестан да је његово дело забрањено“.

Дакле, по налажењу овога суда, у радњама окривљеног стичу се сва законска обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног законика, и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења, тако и субјективна обележја, која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног, који обухвата свест о забрањености дела.

Наиме, у изреци побијане пресуде, наведена је намера окривљеног да себи прибави имовинску корист и радња омогућавања недозвољеног прелаза државне границе Републике Србије страним држављанима, као и конкретне радње које је окривљени предузео, чиме су испуњени сви битни елементи кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарења људи из члана 350. став 2. Кривичног законика, а које кривично дело првостепени суд погрешно доводи у везу са основним обликом овог кривичног дела и означава као кривично дело из члана 350. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Самим тим, наводи браниоца окривљеног, изложени у захтеву за заштиту законитости у погледу повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног суда, оцењени су као неосновани.

По оцени Врховног суда, околност што радње окривљеног садрже и обележја прекршаја, на који бранилац указује, не искључује постојање предметног кривичног дела из члана 350. став 2. Кривичног законика, па самим тим ни могућност гоњења за кривично дело, будући да закон пружа органу поступка могућност опредељења коју врсту поступка ће покренути, па су и наводи захтева браниоца окривљеног, којима се без нумеричког означавања указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

У поднетом захтеву, бранилац као разлог подношења истог истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводећи да се побијане пресуде заснивају на записницима о испитивању сведока полицијских службеника ББ и ВВ, који су сачињени пред јавним тужиоцем, а на којим доказима се пресуде не могу заснивати, обзиром да су поједини делови тих записника издвојени из списка, као незаконити докази.

Из списка предмета произилази да је полицијски службеник ВВ испитан у својству сведока пред ОЈТ у Бечеју, на записнику Ктр 403/20 од 01.10.2020. године и пред ОЈТ у Кикинди, на записнику Кт 196/20 од 02.06.2022. године, а полицијски службеник ББ пред ОЈТ у Кикинди, на записнику Кт 196/20 од 15.06.2022. године. Ови записници издвојени

су из списка, у деловима у којима су се наведени сведоци изјашњавали о садржају обавештења прикупљених од грађана.

Из списка предмета такође произилази да је суд током доказног поступка на главном претесу испитао наведене сведоке и извео друге доказе, које је ценио у смислу члана 16. став 2. и 419. ЗКП, те да се побијане пресуде не заснивају ни на издвојеним деловима исказа полицијских службеника, нити на преосталим деловима предметних записника, па у конкретном случају, по оцени Врховног суда, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Преостали наводи браниоца односе се на начин издвајања записника о исказима сведока – полицијских службеника и неправилну примену одредбе члана 237. став 3. ЗКП. Поред овога, бранилац надаље, оспоравајући оцену изведених доказа, указује и на повреду одредбе члана 440. у вези члана 15. и 16. ЗКП, док наводи којима се истиче да су разлози правноснажне пресуде неразумљиви, представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде одредби чланова 15, 16, 237. став 3. и 440. ЗКП, не представљају разлоге у оквиру повреда наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца могу поднети захтев за заштиту законитости, то се Врховни суд у разматрање и оцену ових повреда није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић